

ПРАВОВА ГРАМОТНІСТЬ УКРАЇНЦІВ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ

Експертна юридична служба брокер

Анотація

У статті проаналізовано роль і рівень правових знань українців. Запропоновано проведення соціального проекту «Всеукраїнський правовий диктант» як ефективної технології підвищення правової грамотності громадян.

Ключові слова: правова грамотність, правовий диктант, правосвідомість, правова освіта, Експертна юридична служба, Експертна юридична служба брокер.

Abstract

The article analyzes the role and level of legal knowledge of Ukrainians. The social project «All-Ukrainian legal dictation» was proposed as an effective technology for raising the legal literacy of citizens.

Key words: legal literacy, legal dictation, legal awareness, legal education, expert legal service, expert legal service broker.

Питання підвищення рівнів правової культури і свідомості громадян є постійно актуальним. Адже від правових знань залежить і якість життя людини, і побудова правової держави. Загалом правова освіта може розглядатися як система виховних і навчальних дій, спрямованих на створення умов для формування: поваги до права; власних уявлень і настанов, заснованих на сучасних правових цінностях суспільства; концепцій, достатніх для захисту прав, свобод і законних інтересів особи та правомірної реалізації її громадянської позиції.

Умовами успішного формування системи правової освіти слід вважати: створення й діяльність громадських організацій (можливо, на базі великих юридичних центрів), що беруть участь у різних соціальних проектах; навчальні курси, що забезпечують профільне розширення й поглиблення уявлення про право як особистий соціальний інститут, феномен правової культури, її принципи, особливості регулювання різних форм суспільних відносин, особливо в політичній та економічній сферах для широкого загалу.

Одним із механізмів вивчення і, одночасно, підвищення рівня правової культури і свідомості, є опитування громадян з важливих юридичних питань. Так, Експертна юридична служба запропонувала проект, який активно підтримувався громадськістю.

25 жовтня 2017 року у Вінницькому національному технічному університеті пройшов вперше соціальний проект «Всеукраїнський правовий диктант». Вінниця стала одним з дев'яти міст (Київ, Одеса, Львів, Тернопіль, Житомир, Маріуполь, Чернігів, Черкаси), мешканці яких мали можливість перевірити свої правові знання за допомогою тестів.

Це унікальний проект, метою якого є дослідження рівня правової грамотності громадян України, а також надання можливості кожному, хто бажає, пройти тестування та отримати результати своїх індивідуальних знань у галузі права.

За підсумками проекту будуть сформовані пропозиції для державних органів влади, що дадуть можливість суттєво підвищити рівень правової грамотності громадян України. Кожен громадянин зможе перевірити свій рівень правової грамотності з 5-ти публічних галузей права: сфери фінансів, сфери здоров'я, соціальної сфери, особистої сфери та сфери безпеки. За результатами проекту буде створена загальна карта правового здоров'я населення України.

Вінницький національний технічний університет підтримав проект Всеукраїнський правовий диктант у статусі партнера! Інформаційними партнерами також виступили інформаційні канали ВінницяОК, ВІТА ТБ та інформаційна агенція RIA. У Вінниці участь в проекті взяли більше 100 громадян, віком від 17 до 60 років. Кожен з них отримає карту свого правового здоров'я, яка допоможе зрозуміти ризики, які можуть їх очікувати в повсякденному житті. Організатором проекту стала Експертна юридична служба України (ELS Ukraine) <http://www.els24.com.ua/>, яка вже більше

семи років здійснює дистанційне юридичне обслуговування своїх клієнтів в форматі 24/7/365. Станом на 2017 рік в Компанії ELS обслуговується 18 тис. українців.

На всеукраїнському рівні проект підтримав громадський діяч, актор та режисер Кримського походження Ахтем Сеітаблаєв та Голова правління ГО «Громадське радіо» Андрій Куликов. «Правові диктанти, з одного боку, є зрізом правових знань суспільства, з іншого, – важливою складовою підвищення правової культури, без якої неможливі позитивні зміни в нашій країні», – Ахтем Сеітаблаєв, Генеральний директор ДП «Кримський дім».

Цілком очевидно, що Всеукраїнський правовий диктант стане щорічним заходом. І наступну перевірку своїх знань в галузях права можливо буде здійснити у квітні 2018 року, а зареєструватись появиться можливість з лютого на сайті <http://www.vpd.in.ua>.

Отже, Всеукраїнський правовий диктант виявився ефективною просвітницькою акцією, що покликана привернути увагу громадян до питань юридичної грамотності. Результати дослідження показали, що приблизно на 50% питань були надані вірні відповіді, що свідчить про актуальність роботи у галузі правової освіти. Можна констатувати, що відповідний до вимог цивілізованого суспільства рівень правової освіти й достатній для розвитку громадянського суспільства рівень правової освіченості конкретного громадянина, безперечно, сприятимуть ефективному полілогу держави, влади, науки та людини.

Кацук Володимир Борисович – представник Експертної юридичної служби брокер, м. Київ, email : vk@elsbroker.com.

Kashchuk Volodymyr B. – representative of the Expert Legal Service Broker, Kyiv, email : vk@elsbroker.com.